

*"Ke e súe pedemeng habeng, ma ke ne pedemeng de kusedege
ku pena ná, ke e habeng."*

SË 'KA E SENENGE KUMA LOE NE MEGA

KERGE WEI SENE KUMA

Abraham ná ne “KUMA KUBAI.” Ba bà ka Kuma ti ddangwa, ba saoi kobi ka ca kà pet. Keng pîa seter sene Kuma makarya ddang. Ke seter sene kerebe keinde kwei, de jale bbeleng kwei, de kob ku ture kwei ya keî ddang. Kà ku kura dul ka ca kese ha ná ne boge ka Kuma ti se deng de sebdege ka cei.

Ma ke ne sei dduge kerge ku keng de cadege gese wei ere kang bà deng ka Kuma ti ná, Tène kwei ku Kusebur e müe de teri ka kusedege. Ma ke ne se sebdege ka ca tare kai ka' ba bi bege oge deng de ca gwani bbelag bbelag wei saoi kobi ku lue ná, lueloeca kwei ku sarge ka kusi së keme ddosë kà e burge tengeldege tár ka men ga. Ke e gwale ma ku ba ne tibege cadege de kà ku dul kele. Boge dege tem sad jogjog gag germeleng ná, keini lei lag lag.

Kor ku ke ma teb kere ta te ka dur ka an Maktub te Kuma tei ná, kura ke ne ula Kuma weikere ba ne e ddue terdege sage ka ca.

Verset ka an maktub ta te kware ná ka dur ka an Maktub te Kuma tei: ka an Ogekob (Torah), ka an maktub Kera ka' Caa (Zabur), ka an maktub ka' ka' 'aneyuekere kage, de ka Kere Te Kura (Injil).

KUMA PENA NGAT DDENGELER

1

Kumùekerteri Kuma hà ne Kumùekerteri pena ngat ddengeler. Kumùekerteri Kuma kweie deng ná, ge e lueloecei de monglie pet ddangwa, de gele kweie pet ddangwa, de wéie kweie pet keî ddang. —Ogekob ku ca sue 6:4b, 5

Kumùekerteri ku deb dane, ku ne Kuma ku pena ngat ddengeler, ne bang ku deb kese, lei deng ddei ti wéi deng keng keng, ba lei wei ba ne dia genang panene ddi, ba lei wei kela ne mà kang ddang. Ne bang ne ye makarya yene: “on ne ne Kumùekerteri, kune ku ddàng ku di ma on ya kang ndi ddi.”

—Esaïe 45:18

Wei ddue kela pet ka ca kese ne sena Kumùekerteri ne Kuma bang pena ngat, ku ddàng kang ndi ddi!

—1 Kermelé 8:60

Ke ne ka'yue tu naje kang, Kumùekerteri ne ye ya . . . weikere ke ne seneng deng be deng de sende ka cang seneng deng ne on ei. Ka tameng ná, kuma ku ddàng ku di ma On ya kang ddi ddangwa, kune ku ddàng ka kargeng ndi ddi keî ddang.

—Esaïe 43:10, 11

Keng pet ka' mà ka kese ti ku oge, kenange gebange ka kuseng ke e bure gele, weica on ne Kuma, kune ku ddàng ka kang ddi.

—Esaïe 45:22

KUMA NE KU KEREBE KELA KEINDEGE KU MA GWAL TERTİA KU KELA KEGE

Kumùekerteri ne ku kerebe kela keindege ku ma gwal tertia ku kela kege. Bang ne ku kùsi ma sei mugere cap ddi ddangwa, ne ku nang kusekura kei ddang. Ma ku dane de kese ne mari ndao ya, kusekura kwei pia di makarya ddang be kang ka' ma laji.

—Kera ka' Caa 103:8, 11

Kusekura ku Kumùekerteri kwei ma hei ddi ddangwa, gwale tertia kwei ti ma ei ddi kei ddang.

—Luetertia 3:22

Ama kusekura ku Kumùekerti kwei di jemar wei kang ka' ma laji . . . di weica kang ka' kusedege

ma te bbereng ka ca ogekob kai wei saoge deng kei ddang.

—Kera ka' Caa 103:17a, 18b

Së Kuma kwen ne di ma geng ya ga. Ge ma dde kùsie bur mbet ka ca tel . . . weica kùsie ma miaie wei kerebe kela keindege.

—Michée 7:18

Ama kor ku ba ne gelge terdege na, ba sei ma gwal tertia kege ka an kerebe keinde kwei ku gwame deng.

—Luetertia 3:32

Caange Kumùekerteri weica ba ne ku kura, weica lueloeca kwei e die gag germeleng.

—1 Kàlue ka' Kermele kage 16:34

De ku tek ne Kumùekerteri 'an gel kusi beng yene: N leloecame de lueloeca ku di gag germeleng Ne weica ne n dde kusekura kong se beme.

—Jérémie 31:3

Weica n sen kà ku n gese wei cadege deng, Kumùekerteri ne ye ya, ne kere te jale bbeleng bba ne geleter ddi, weikere ddue kusedege ne dia deng perere ka ca kà ku ma gebe deng keî ddang.

—Jérémie 29:11

Kumùekerteri yebe kela kai yene: N leloecadege. —Malachie 1:2a

Ma ku kare baadege ne ma gwal lua ku kani kege ya, Kumùekerteri ma gwal lua ku kang ka' ma laji kege ya ddang. —Kera ka' Caa 103:13

Ya wa, geleter kang hebel beng ne kusemîa. Kùsie mîiae wei dureng ka kob temar, weica ge eî sîa kang bei cáng mari ka karie peleng.

—Esaïe 38:17

'Ka deng ná, 'ka senenge lueloeca ku Kuma le deng loecada geou ei, 'Ka ma lenge loeca Kuma weica bang ne leloecada ca tame cek cek bbei.

—1 Jean 4:16a, 19

Kumùekerteri, Kuma kome, gi deme. Ba ne ku bure kela ku kura dul. Me e hebele ne kà kusemîa kwei ku gwame. Ba e lueloecame, ama ba e boge kere ka came ddi. Ba e abere ka came, cam deng de temi dane pelele.

—Sophonie 3:17

SENE KUMA NÁ BANG NGAT NE NE KÀ BBANTER LUE DULE KÀ KA' DDÀNG PET

Ama kela ka' sen Kuma geou ná e súe ire ka ca gwandege njang.

—Daniel 11:32b

Bang ku ne caa kusi ná, kura ba ne caa kusi ka cang. On ne ne Kumùekerteri. Ba ne seneng On ne ne ku lue kuse kura ddangwa, on ne ne ku lue kà de ane de ku lue kà ka ca naje ka ca kese ha Weica bang ne ne kà ku mîang, Kumùekerteri ne ye ya. —Jérémie 9:24

Kang ka' ma am ka ca kob ka' oge kai, ma pedemi deng de kuse-dege ku pena keî ddang ná, kuse-ge e mîage. —Kera ka' Caa 119:2

N se gele de temar, de kob ku ture de kob wale keî ddang ka

tamie. Dura gele wei lueloeca Kumùekerteri Kuma kweie wei saoi kobi, wei gie di deng; weica bang ya bbei ne gele kweie de korwule kaie e marie deng.

—Ogekob ku ca sue 30:19b, 20a

Ma sebera te ma pur kusere lag lag weica kor ku ká ma tur kang gemes gemes ya, on pîa ma pur kuseng lag lag wei senie geng Kuma makarya ddang.

—Kera ka' Caa 42:2

Kumùekerteri sei debi kang yene: Mûe perere kong e ere die, ya bbei ne kerebe kweie e die deng ka ca kulemai kwac.

—'Ane Kumà 33:14

MÙE DE TERIE BASE KEREB KUMA KA KÙSIE NÁ NE TEMAR 5

Kor ku ke ne gi de Kumùeekerteri ná, bang pîa e gie dege ddang. Ma ke ne pedemai ná, ke e habi ei. Ama ma ke ne keïi ná, bang pîa e keïge keï ddang.

—2 Kàlue ka' Kermele kage 15:2b

Keme kùsi ná loe wangele ddangwa, loe telî ddang. Së wei ne seter ku seni ga. —Jérémie 17:9

Dam kerge kune e die ka keme teri ne kerge ku kura, ama ti ku oge ngwat ná ne temar.

—Kere ka' Gwese 16:25

Kunang pîa bbanter wei udere kang ka' kàlue kage er bei de ka' Kuma kai ka an kà ka' ma naage

ddang, ama kang ka' lue kà ka' di ka ca naje ddi ná, ba e ddue tu kà-lue kage a gere bogege kobdege mere deng de teba te lue saria deng bbei.

—2 Pierre 2:9

Ama ma ke ne sao kere te Kumùeekerteri tei ddi ddangwa, ke ne jeb deng de kob kai ka' oge deng bbal keï ddang ná, Kumùeekerteri kebi e hebele sege cadege.

—1 Samuel 12:15a

Ma wei wei ne ne gi njang ka kù-seng ddi ná, ka e debi cáng peleng ddangwa, ba e yale keï ddang ma ndundu kebi ka' ka ma daoge bei-ge tua helge ya.

—Jean 15:6

6 WEI SENE KUMA NÁ NDET KEME NE PEDEMAI HABI

Ke e súe pedemeng habeng, ma ke ne pedemeng de kusedege ku pena ná, ke e habeng.

—Jérémie 29:13

U lange kà, yaná ka e bege ei, pedemange kà yaná ke e habe ei ddang, nainge kob 'ya, yaná ka e hange bege keî ddang.

—Matthieu 7:7

N ma gei kang ka' geieng. Kang ka' pedemeng e habeng.

—Kere ka' Gwese 8:17

Base sebe ku se ná keme seter wei onge Kuma teri ddi. Wei wei ne ne gei ku ndare gebe mera ddoj de Kuma ná, ndet bane bi sende bang ne ne ku ka kang ei ddangwa, bang ne ne ku lue kura

de wei wei pâa ku ma pedemi ddang. —Hébreukang 11:6

Kusekura ku Kumùekerteri kwei ma di wei bang ku ma se kùsi perere ka cei ddangwa, wei bang ku ma pedemi keî ddang.

—Luetertia 3:25

De keme pena kubrai ngat ne ba ei le deng de tu ná te kela tege te ten ten . . . Weica ba ma gei ka ne pedem deng de Kuma, dam ei bbei ka ne mami kura habi deng bbei, weica ba mà mari da pena pena pet ddi.

—Kàlue Ka'Gwie Kage 17:26a, 27

On ná, n e ule Kuma, pengbbei kà ku leng ná, n e se ka bang tami keî ddang.

—Job 5:8

Weica Kumùekerteri Kuma kege ne ku ma dde kùsi bur mbet ka cadege ddangwa, ne ku ma kerebge keindege ddang. Ma ke ne kena cadege ka kusi ná, ba e oge teri cet ka cadege ddi keî ddang.

—2 Kàlue ka' Kermele kage 30:9b

Weica ge ne Kunang ku kura ku ma dde kùsie bur mbet ka ca kela. Kela pet ka' ma tie kúsie ná, ge ma leloecadege. —Kera ka' Caa 86:5

Ndarenge gebange mera ka Ku-
ma kusi, bang pîa e ndare gebe
mera ka kusege ya ddang.

—Jacques 4:8a

Kumùekerteri ne ku ma ir mera
de kang ka' ma ele ti ddangwa, ma

mera de kang ka' kusedege pena
ka' ma ele ti deng ddang.

—Kera ka' Caa 145:18

Keng pet ka' kàtie ka' nia ka
cadege ddege ke ma gelia deng ná,
gebange ka kuseng n e onge ka ca-
dege. Yénge cadege ange pegele
kong ange deng de kere tong te n
ma cebge deng de kebe gelge deng
keî ddang: weica on ne ku nine kur
kur ddangwa, on ne ku debe cang
dage ya keî ddang. Makarya ke e
habe deng de jale bbeleng.

—Matthieu 11:28, 29

Bang ku ne age ka kuseng ná, n
e jebi boge peleng ndi ddi bba.

—Jean 6:37b

Ai Kumùekerteri! Së wei ku pena ne e die ma geng . . . ku bbanter habe caa ga. —'Ane kumà 15:11a

Keme ku kusebur ma geng Kumùekerteri ya kang ddi. Ase ku ma Kuma hà ya ka kang ddi.

—1 Samuel 2:2a

Kàlue ku base naje de kàlue ku telì ná, di mari ndao de Kumu ku nang wéie.

—Job 34:10b

Kusebur, kusebur, Kumùekerti ku debe kà pet ne ku kusebur. Ca kese ha pet wen de kusepare kwei.

—Esaïe 6:3b

Kumùe ka tu dane ku kor mùe kwei di gag germeleng ku kúsi ne Ku kusebur deng ye makarya ye-

ne: N mà ka an kor ku di de teri tár ka ca kor ka' wunge.

—Esaïe 57:15a

Kumùekerteri ne ku lue kà ka ca naje ka an kerge kai pet ddangwa, ne ku kerebe keinde ka ca gwie lue kai pet ya keî ddang.

—Kera ka' Caa 145:17

Kuma pena ngat ddengeler ne ne keme kura.

—Marc 10:18b

Ai Kunang, së wei ne e base ku senderaie debe deng de kusepare ka ca kúsie ga. Weica geng de keinie pena ngat ne ne kukusebur. Tu nà ka' kela kage pet e sue gebe imie ka kusedege, Weica kàlue kaie ka' di ka ca naje ná sag ka kela terdege.

—Apocalypse 15:4

NE MEME PÍA KÀLUE KA' KELA KA' KUMA KAI KAGE E DIE DE TERDEGE TÁR

9

Së ge kereb Kuma bang pena ngat ddengeler ga. Yaná kura ei, tène ka' sîa pîa ma kereb makarya ddang, ka ma usa deng teg teg. Geng keme ku genang kela kela, së terie sag ka ca kerang ddi bbei ga. Sebe ku keme se ku nal kàlue ná, ne kà ku ire ei.

—Jacques 2:19, 20

Bang ha ngat ne ka e sene deng de Kuma kani ddangwa, de kukwarenge deng kani keî ddang. Wei wei ne ne le kà ku base naje, ne nal ku lueloeca komi keî ddang ná, bang ne ku Kuma kwei ddi ddang.

—1 Jean 3:10

Kerge ku keme ku telî ma nine kang ná, le jabe ka Kumùekerteri teri, ama ba ma leloeca bang ku ma jeb teri se ka ca kàlue ku di ka ca naje.

—Kere ka' Gese 15:9

Pedemange kerge wei mùe de ja-lebbeleng ka an kela pet ddangwa, pedemange kusebur ddang, weica ne base kusebur ná, keme pena pîa e gwale Kunang ddi ddang.

—Hébreukang 12:14

Bang ku tége ná ne kukusebur ddendeng yaná, keng pîa ne ka'kusebur ddendeng wei ddue deng de kàlue kage ka' de ter gwaní di deng de teri tár ya ddang.

—1 Pierre 1:15

Ai keme, ka gelie kàlue ka' kura ka' Kumèekerteri ma gei ge ne la: ba ma gei ge ne la kà ku di ka ca naje ddangwa, ge ne dia ne keme ku debe cei dage nine deng ka Ku-ma kweie tami ddang. —Michée 6:8b

Kunang, Kuma kweie ná, ge e lueloecei de mongelie pet ddangwa, de gele kweie pet ddangwa, de wéie kweie pet ddangwa, de kerebe kweie pet keî ddang; kulemaie pîa ge e lueloecei ma ku ge ne ma leloeca sîkusie ya ddang.

—Luc 10:27b

Ge sen kob ka' oge pet ka' yene: Ge e dere keme ddi, ge e nue me-sao ddi, ge e kùie kà ddi, ge e bure kere te pie boge ka ca kulemaie

ddi, ge e dùe buger ddi, ge e jemele baaie de iie keî ddang. —Marc 10:19

Dda ndajenge kela ka' mà ka ca kese ha jogjog nga kàlue kage ddi, ama kura dda ke hebela ne kela ka' herua ka kar kerebe kege ku herua ku ka kusedege.

—Romekang 12:2a

Ogekob ku ka an maktub ta deng kura dda ba e die marie ka kobi ddi; iremare ddale de teba wei lue deng de kà pet ka' ka kejer ka kang; makarya kà kwen kwen ku ge e lue e ere tame tame ddangwa, geng pîa e 'ane dure ca keî ddang.

—Josué 1:8

Senge sebdege ka ca Kuma.

—Marc 11:22b

Kà meneng ka' mîa Kumùeke-
teri ddi, káne madal bbei ka' Ku-
mùeke-teri ma gwalge ne kà ka'
keje ka teri. Page kuse, yue kere
te pie, boge keme ku kere imi cei
ddi kuberaí cág. Kùse ku ma ke-
reb wei se tu kà ku sîa de gware ku
ndabe wei ere lue sîa, de ka'boge
kusege yue kere te pie, de keme ku
cebe kamere tudege wei álfe de
kusege keî ddang.

—Kere ka' Gwese 6:16-19

On Kumùeke-teri, n ma gei
kàlue ku di ka ca naje. Ama n keî
kùie de lue sîa. —Esaïe 61:8a

Ama kang ka' ndare, de ka'ture-
kuma, de ka'dume de kusege, de

ka' dere kela, de ka'nue mesao, de
ka'toge kula boge kela tudege, de
ka'tile kula, de ka'yuekere te pie
pet keî ddang ná, ka e habe kor ke-
ge ka an tua te ma hel belem be-
lem de soufre deng ne mûe te ca
sue.

—Apocalypse 21:8

Yaná debange ternue ka ca tène
kege bba yawei keme pena pîa ne
dda lar támi te kwani deng terde
ddi!

—Malachie 2:15b

Dda keme pena kereba wei lue
telî de kulemai ddi. Dda waluenge
kusege de pie ddi, weica ne kà
kang ne n ma imge de kùse ende.
Kumùeke-teri ne ye ya.

—Zacharie 8:17

12 KELA KA CA KESE HA BASE KU HABE KÀ KU KUMA GESE WEI KA NE HABE

N senege geou ke de lueloeca ku Kuma kwei ka mongeldege ddi.

—Jean 5:42

Wei wei ne ne ir ka ca ogekob deng, ama ba ne nal ku lue kà pena ná, ka ger bei ka ca ledede ei.

—Jacques 2:10

Bang ku sen kor ku lue kà ku kura, ama ba ne le ddi ná, ba le sîa ei.

—Jacques 4:17

Ma ku ka ne kejer keini ka an maktub yene: Kukusekura pena pîa kang ddi. —Romekang 3:10

N sei yene: On nga jo! On ne keme ku teî bba, weica on ne keme ku kobeng wen de kere te kélîe pengbbei n mà ka an kela ka' kobde-

ge wen de kere te kélîe ya keî ddang, weica n gwal kumla Kumùekerteri ku debe kà pet de tereng.

—Esaïe 6:5

Weica kang pet le sîa, kusepare ku Kuma gese wei debge cadege ná, ka base habe. —Romekang 3:23

Wei wei ne ne le kà ku base naje, ne nal ku lueloeca komi keî ddang ná, bang ne ku Kuma kwei ddi ddang.

—1 Jean 3:10b

Nang pet kaie ma gamge ya, wei pîa ei kerger kwei ku cei.

—Esaïe 53:6a

Së wei ne seter bure gele ka Kumùekerteri, Kuma ku kusebur deng teri ga.

—1 Samuel 6:20b

GWIE LUE KANGA KA' SEI KA KUSÀ BBAN WEI ONGE KUMA TERI DDI

13

Nang pet hebel di ma keme ku
dume ya. Kàlue kanga ka ca naje
di ma bedege te ngese ya.

—Esaïe 64:6a

Kor ku n ye be ku lue kà ka ca
naje ba ne bure gele, ma ba ne sei
se sebi ka ca kàlue kwei ku di ka
ca naje deng, sei ma le deng de
kàlue ka' sìa ná, kàlue kwei ku di
ka ca naje deng ka e geberi, ba e
múe weica kàlue kwei ku sìa ku ba
ma le deng.

—Ezéchiel 33:13

Ime Kuma ka kusedege ná keini
ma lege lag lag ei, n ma ye de tu
naje kege ddang, ama ka ma le de
ternue ddi. Kerge ku dure kere ka

ca kela bogege tem de Kuma ku
sei ka Kuma kusi deng ná, ka seni
ddi, kang de cadege ma pedem wei
se tu kerge ku dure kere ka cadege
boge tem de Kuma de cadege, ama
ka bei ka ku Kuma kwei deng ti
kum kum ddi ddang.

—Romekang 10:2, 3

Ya bbei ne kang ka' bei ka tu
síkuse ná, ka bbanter ku onge
Kuma teri njegereg ndi ddi bba.

—Romekang 8:8

Ogekob deng ná, keme ende
pena pìa e dure kere ka cei ka
Kuma tami ddi bba, weica ogekob
deng ngat ne terdege e sage deng
ka ca sìa.

—Romekang 3:20

Makarya ná, de keme pena ngat ne sîa bà deng ka ca kang ka' kese ha, dde deng de temar tab deng de tu sîa bà deng ka ca kela pet ka ca kese ha, weica kela pet le sîa.

—Romekang 5:12

Pengbbei kà keini deng e onge wùe bbei ne e yaie sîa bbei. Sîa deng kor ku ba ne sade bban ddab ddè ná, ba e yaie temar ddang.

—Jacques 1:15

Ama ne sîange kage ka' dere temar ne purge andege ke de Kuma kege. Ne sîange kage ne laai teri ka cadege ddangwa, nari deng wei ddengelge keî ddang.

—Esaïe 59:2

Loeteri, keme ku kûsi di perere

ka ca kâlue ku di ka ca naje ná, e habe bure, ama bang ku ma tei sîa kargi ná, e habe temar.

—Kere te Gwese 11:19

Kuma ye makarya yene: Së weica me ne ke ma hager ka ca ogekob ku Kumùekerteri kwei ya ga. Ke e habe kâne pena kang ddi weica ke keî Kumùekerteri, bang pîa keîge makarya keî ddang.

—2 Kâlue ka' Kermele kage 24:20b

Saoe Kumùekerteri ddi ná ne kâ ku dde kere im keme cei bbantem de kang ka' ma debe gese ddang wa, ca wéie pîa di bbantem de kela ka' ma til kula ya keî ddang. Weica ge keî kere te Kumùekerteri tei, bang pîa e keîie. —1 Samuel 15:23a

Kuma ne ku lue saria ka ca naje,
ama kor kwen kwen ku bban ddue
kùsi súe ná, ba le makarya ddang.

—Kera ka' Caa 7:12

Kà kaa deng ná ne kà ka' ma sei
de kusesúe bîeg ku Kuma kwei ku
ma bei deng ka ca kang ka' hagere
ka ca kere. —Colossekang 3:6

Kusesúe bîeg ku Kuma kwei ma
sei ka dane 'an deng kumà ju ma
bà deng ka ca kela ka' ma le telí
kereb deng de Kuma ddi ddang-
wa, de ka ca kàlue ka' kela kage
ka' base naje ku kela ma nar deng
de kere te sende se de dage keí
ddang. —Romekang 1:18

Yaná kàlue ka' di ka ca naje ddi
wenege kùsedege teb teb, telí de

ddade, de gandar, de terwele, de
dere keme, de àlîe de gwesere, de
sagere kere keí ddang. Kang ne
ka'cogele kere, de ka'tòge tue, de
ka'jebe Kuma bbal, de ka' ter
wéie, de ka'page kusege, de
ka'wele kusege, de ka' se tu telí
ka' herua, nine de ter kelande ka
kusege ndi ddi, kùsekura ku ndi ta
tî ddi ka kusege, ka kereb kalem-
dege keindege ddi keí ddang. Ka
sen Kuma kobi ku yene: Kang ka'
ma le kà ka' makarya ná, ka ne
bban mûe ei, ama kang deng ná,
ka ma le er de terdege ker tame
tame. Ka ma le de ca kusege ddi,
ama kang ka' ma le ná, ka gei dege
ka ca ddang. —Romekang 1:29-32

Ma ku Kuma ne gese be kela ne
má ca pena bbei ne ka ne lue bege
saria bbei. —Hébreukang 9:27b

N ye bege mbagsag, ka teba te
lue saria deng ná kere te kela ma
yere genang teb deng ka e 'ane
dere ture bbei. —Matthieu 12:36

N sei gwal kang ka' má, kang
ka' kusetóge de kang ka' genang,
ka ir ka kaale kumla deng tami.
Ka sei hangu maktub. Pengbbei
ka sei hang maktub tune te ddang
ne maktub te gele. Ka sei le saria
ka kar kere te ka kejer ka an
maktub deng ddangwa, ka kar
kàlue kage kei ddang. Wei wei ne
kúsi ne ka an maktub te gele deng

ddi ná, ka sei debi ka an tua te
'yule saî saî te ma hel belem belem
deng. —Apocalypse 20:12, 15

Weica gwie ka' lue pet ná,
Kuma e 'ane dege tudege ka kor
ku lue saria, kà pet ka' di ka kor
wuse ka' ne kura ddosë sîa kei
ddang. —Ku debe ale 12:14

Ka e lue makarya kei ddang ka
an korwule ku oge ngwat deng.
Ka'gwie ka' dane e súe gebe wei
kwesene kang ka' telî de kang ka'
kura. Ka e bogege ka an tua te ku-
ndere ma 'anu bere bere; ka e ele
kang de terdege káre ddangwa, ka
e leie kandege mer mer kei ddang.
—Matthieu 13:49, 50

Kumùekerteri teri ei kor pet, ma gwal deng de kela ka' lue telî de kela ka' lue kura.

—Kere ka' Gwese 15:3

Kumùekerteri, ge dieng kùseng sei seneng deng. Kor ku n mà dage de kor ku n sei dane ná, ge sen ddang. Ge sen kerebe kong ka kor mari tek ddang. Kor ku n ma nine dane ddosë kor ku n di dage ná, ge sen. Ge sen kerge ka' n ma er kang deng pet. Kor ku base kere e 'ane ka kobeng jang bbei ná, geng Kumùekerteri, ge sen de kweini iret tek ddè.

—Kera ka' Caa 139:1-4

Kà ku keme gwal ne kà ná Kumùekerteri gwal ne kà ddi. Kà

ku keme gwal de teri ngat ne gwal ne kà ama Kumùekerteri ná ma gwal keme kùsi. —1 Samuel 16:7b

Bang ku le keme semai ná, së ba e ddengele kere ddi ga. Bang ku le keme teri ná, së ba e gwale kor ddi ga.

—Kera ka' Caa 94:9

Weica tereng di ddegege ka ca kerge kage pet ddangwa, ka laî ka tereng ndi ddi, pengbbei tereng bei perem ka ca sìange kage ndi ddi keî ddang.

—Jérémie 16:17

Kàdebe kwei ku kwen kwen pîa seter ku laîe kusi ka tami ddi, ama kà pet di ka kumà ju ka bang ku 'ka irenge ka tami deng teri weike-re 'ane deng de tu kàlue kanga bi.

—Hébreukang 4:13

Së müé te keme ku telî kwei mîang ga. Ya ddi ei, ne wei ba ne dda kàlue kai ne kena dia tár wei ba ne bura deng gela, ne kà ku makarya ne mîang, Kunang Kumùekerteri ne ye ya. —Ezéchiel 18:23

Ya ddi ei, n ye bege mbagsag, ma ke ne hebela kardege se be sîange kage ddi ná, keng pet pîa e wuje makarya keî ddang.

—Luc 13:3

Kumùekerteri yene: Jogjog nga, kenange cadege geba habeng de kusedege ku pena ddangwa, de oge asiam de ele ddangwa, de tertia keî ddang. Dda saguenge bedege kage ddi, ama saguenge mongeldege ka' ker ane. Kenange

gebange ka Kumùekerteri Kuma kege kusi. —Joël 2:12, 13a

Bang ku ne laî ka ca hager ka ca kere kwei ná, e 'ane dure ca ddi, ama bang ku ne ye tu kàlue kai ddege deng de kardege ddang ná, ka e kerebi keini.

—Kere ka' Gwese 28:13

Kenange, gebange ka Kumùekerteri kusi, ulainge, Yange bi yane: Dda kùsie bera mbet ka ca sîange kange, kereba keinda.

—Osée 14:2a

Makarya ba sei ei kere ka kela tamdege yene: N le sîa, . . . Kuma bureng gele weikere on ne era ka kor temar ddi. Gele kong e kene gwale kor álie. —Job 33:27, 28

HEBEL KARIE SE BE SÍA BBEI NE KUMA KÙSI E BURE MBET KA CAIE

19

Pedemange Kumùekerteri, ba e ddue kusi bege ke e habi. Tàginge wei ba ne mera dege. Kura dda ku telî ne dda kerge kwei age se ddangwa, ku lue sîa ne dda kerebe kai keî ddang. Kura dda ba ne kena cei ka Kumùekerteri ku kerebi keini deng kusi ddangwa, ka Kuma hà ku ma dde kusi asi ka ca kuse bure mbet ddi deng kusi ddang.

—Esaïe 55:6, 7

N ye tu sîa kong bie. N laî ka ca telî kong ddi ddang. N yene: Hagere ka ca kere kang ná n e dure tudege be Kumùekerteri. Peng-bei geleter ku sîa kong pet ge teî beng ddang.

—Kera ka' Caa 32:5

Kor ku kela ka' bei tem de Kuma ele ná, Kumùekerteri ddengelge ddangwa, ba burge ka an tertîa kage pet keî ddang.

—Kera ka' Caa 34:18

Ma 'ka ne yange tu sîa hà kumá ná, bang ne ku kusebur ddendeng de ku lue kà ka ca naje ddang, ba e ddue kùsi bure mbet ka ca sîange kanga ddangwa, wei dure kàlue ku kwen kwen ku di ka ca naje ddi deng kélîi mbat mbat ya keî ddang.

—1 Jean 1:9

Hebelange kardege se be sîa kage, gerenge cadege weikere Kuma ne tîa bege sîange kage.

—Kàlue Ka'Gwie Kage 3:19a

20 KÀ WALE KUBERA NDET WEI BOGA TEM SAD DE KUMA

(Daoenge kere ta tem de kere ka maktub
semare 14)

Ba e se kebi ka ca kà wale kubera ku hele de tua kwei deng, e die ne kà ku e bogi tem de Kuma wei onge deng de Kuma teri. Weica sìkuse ná gele kwei ne kubera. N bege kubera deng ka ca tamkuma wei bogege deng tem de Kuma weica ne kubera lam ne gele ku keme kwei bei tem de Kuma.

—Lévikang 1:4; 17:11

Loeteri ei, tu ogekob ná, kubera ngat ne ka tur deng de kà pet kélfi; base kubera ku boge ná, Kuma seter ddue kùsi bure mbet ka ca sìa ddi. —Hébreukang 9:22

E die ne damge kware ku kusi ja-gel ddi, ku bban ddegel pena; . . . Kubera ne e die ne kà gele ku e die ka kob 'ya ka' ke mà kang; n e gwale kubera pengbbei n e hagere ka cadege, ke e habe wuje ku n e tòge de Egypte deng ndi ddi.

—'Ane kumà 12:5a, 13

Abraham ger debi kang yene: Kwaneng, Kuma de cei sen damge kware ku wale kubera deng ei. Abraham ei teri dane kunge gwal kari sei gwal gagere damge teben cemni kùa ir ka an dangere kare. Abraham sei bà er im gagere damge deng wali le de kà wale kubera ku hele de tua eî deng de kwani sali. —Oge tue kà 22:8a, 13

Weinde kwei ná Jean sei gwal Jésus ma age ka kusi. Ba sei yene: Yange Damge kware ku Kuma kwei ku ma eî sîa ka ca kese ha deng!

—Jean 1:29

Ba mi deng ka an kor kusebur ku di de teri tár. Ba mi kang de urenge de sî kuberadege ddi, ama de kubera kwei ku sîkusi ngat ne ba mi deng kang ca pena ddengeler wei tiba cada kerterda gag germeleng. Christ pîa ya keî ddang, ba má ca pena ddengeler wei pure de siange ka' kela demder kage.

—Hébreukang 9:12, 28a

Ke sen geou, kà ka' e berbele ma mbangerang ya ddosë l'or, ne kang ne ka tibege deng turge

deng ka an damel ku meidege-kang ddege deng kang ddi. Ama de Christ kuberaí ku dule kele ngat ne ka tibege deng, bang ku di ma ne damge kware ku base kà ku ddê ka kusi ddangwa, base kà ku cebe hû ka kusi keî ddang.

—1 Pierre 1:18a, 19

Së Christ ku base kà ku cebe hû ka kusi ku sei de cei keî kusi be Kuma ka kar kerge ku Tène ku müe ddegel de ddegel gag germeleng deng geli, së kuberaí e ture kâlue kage temardege ka' useng ka' dde de kusege di ddegege bbei weikere ke ne hebela deng ne ka'lue kà be Kuma ku müe de teri deng ddi ga.

—Hébreukang 9:14

Tibe ku Jésus Christ tibge deng de cadege ná, ne labe ku Kuma kwei lam ku ba le dege dur deng de kere ka cadege. Jésus Christ ná, Kuma duri si ne kà wale kubera be kang ka' se sebdege ka cei.

—Romekang 3:24, 25a

Kuma ma gela lueloeca kwei, weica kor ku 'ka ginge ne ka'luesia jang bbei ná, Christ má weicada. Makarya ná jogjog de kuberai lam ne kere dur deng ka cada ddangwa, bang lam ne e udera ka an kùsesúe bieg ku Kuma kwei deng ddang.

—Romekang 5:8, 9

Na sen geou, de sebe ku se ku keme e boge deng tem de Jésus Christ ngat ne ba e hebele deng ne

ku kere dur ka cei bei tem de Kuma, ama ne kàlue ka' keme e lue ka tu ogekob ngat ddi bba.

—Galatekang 2:16a

De labe lam ne ke hab de bure ka kar sebdege ku ke se; ne kà ku Kuma ngat ne bege bba, ne kà ku sei ka keng kusege ddi ei. Ne gwie lue ku keme kwei ddi bba yaná, keme e belege deng de kusi ddi.

—Ephéskang 2:8, 9

Keme ku ddàng ku bure e súe ka kusi kang ddi bba. Ma 'ka ne erange ka kor kwen kwen ka tu dane ddosë ka ca kese ha ka an kela pia, 'ka e habenge keme ku ddàng kúsi wei onge bure deng ddi bba.

—Kàlue Ka'Gwie Kage 4:12

Kuma sei gwi kugwie ku dane kwei kúsi ne Gabriel gwii ka Nazareth ka an duena te Galilée. Gwii ka tareme tune te hale kúsere ne Marie, teng ne te Joseph, kware ku ka 'ya te David tei deng, ma maîre. Kugwie ku dane deng ná sei age habere ye bere yene: Lapia O, men te mà ka an labe, Kunang gi deme ei! Marie, dda la laje ddi, weica me eî Kuma teri njegereg ei. Ya nga, me e onge wùe me e yaie kware bá ddangwa, me e tógi kúsi ne Jésus. Ba e hebele ne kumla ddangwa, ka e tógi ne Ku mùè ka tu dane Kwani... duena tei pia ture e oge ndi ddi keî ddang. Marie sei ye be kugwie ku dane

deng yene: Së kà ha deng e die loe ne mega, weica n sen kwedere ca pena ddi bbei. Kugwie ku dane deng ger debere kang yebere yene: Tène ku Kusebur ngat ne e gebe bume came ddangwa, wéie ku Ku mùè ka tu dane kwei e gebe seleme came bbedeg keî ddang; ya bbei ne kware ku kusebur ku me e yaii deng ná, ka e tógi deng ne Kuma Kwani ei... Kuma ne ku káne pena duli cei ddi.

—Luc 1:26-37

Adam de Christ ngat age ka ca kese ha base ddue bá de táme daoe tem wei yaie kware. Adam ne ku hange kerge dde sîa bà ka ca kela ka ca kese ha, ama Jésus hang kerge ba wei dule ka ca sîa.

Bang ku se ma Kuma ya dege dege, ama ba gage kumla de Kuma ddi. Ba 'an ka terdege ma debdege ku keme ende ya, ba sei de cei deb cei dage kum kum le deng de Kuma kobi gag sei má deng mi deng ka an temar ka ca datangele. —Philippekang 2:6, 8

On na de Baang ná, na ne tem pena ngat ddang. Së weica me ne bang ku Baang duri si de teri gwii ka ca kese ha ne ke ma ye deng be kusege yene: Ge ma tur Kuma, weica n yene: On ne ne Kuma Kwani deng ga. —Jean 10:30, 36

Jésus Christ ku ne kere te sende te di kerterde gag germeleng deng, ba mà kang ca tame cek cek. Wùe ku Marie eñ ná ne kàtìe ku Kuma le

dde Jésus mi deng ka ca kese ha. Ka kar síkusi ná na seni ne Keme Kwani, ama ka kar Tène ku Kuma kwei ná na seni ne Kuma Kwani. Maktub te Kuma tei ti ne: "Kware deng" wei na ne sena deng de kor boge tem sad ku Kuma ka de kere te sende tei, bang ne ne Jésus Christ.

Makarya kor ku Christ age ka ca kese ha ná, ba yene: Kà walue kubera de kàlabe ka' be deng ge ndengage ddi, ama ge mager beng síkuseng ngat. —Hébreukang 10:5

'Ane ku ba 'an ka kamá ná, ba ddaà 'ka gwalinge ne Kuma Kwani de ku wéie ka kar Tène ku Kusebur deng. —Romekang 1:4

Thomas sei ye bi yene: Kunaneng, Kuma kong! —Jean 20:28

Kere te sende te gese ka ca kusebur hà ná ne kere te dul gwale. Bang deng ná sîkusi 'an kumà ju. —1 Timothée 3:16a

Christ ná ba ei Kuma kusi de gubeli nem ei. —Colossekang 2:9

Ka yai ba kware. Ka ba kware bá. Kuma ei bi kob wei dùe ná. Ka e tógi kúsi makarya: Ku gele kor ku kura dul, Kuma ku nang wéie, Baa Kumùekerteri, Kumla ku nang jale bbeleng. —Esaïe 9:5

Jésus sei ye bege yene: . . . base ku ka e yaie Abraham bbei ná, n ka kang ei ddè. —Jean 8:58

Tu gele ku kela kege ka kusere ddangwa, gele deng pîa ne korálîe ku jeb weica kela keî ddang. Bang

deng ne ku debe kese ha, bang pîa mà ka ca kese ha keî ddang, ama kela ka ca kese ha terdege sag ka cei pena pîa ddi ddang.

—Jean 1:4, 10

Loeteri ei, Kuma ná bang pena ngat ddengeler ddangwa, de kuterkere pena ngat ddengeler ddang, bang ne ku ire ka an Kuma de kela, bang ne keme ende ei, ne Jésus Christ, ku deb kusi cáng peleng ne kàtibe be kela pet.

—1 Timothée 2:5, 6a

Ne bang ku tiba dde deng de kùsi bur mbet ka ka ca sîange kanga. Ba se ma Kuma ku dule gwale ya dege dege.

—Colossekang 1:14, 15a

KERE PET TE KA AN MAKTUB TE KUMA TEI NÁ NE KERE TE KUMA TEI

Weica kere te ku'aneyuekere ye ná, ne kere te sei ka keme kùsi ku jebi bieg ddi, ama ne Tène ku Kusebur ne jebge ddege ka ye deng de kere te Kuma tei. —2 Pierre 1:21

Ma ku ba ne dde deng de keini 'an deng ka ka'aneyuekere kai ka' kusebur de ku tek deng kob dege ya. —Luc 1:70

Tène ku Kuma kwei ye kere de kerge ku on kuseng kere tei ka kobeng kei ddang. —2 Samuel 23:2

Kere pet te ka an maktub deng ná, Kuma ngat ne pí baie kwei ka ane hebelere deng ne kà ku kura wei kunjele de kela, wei ddulge

deng, wei gejége deng, wei gelge deng de kà ka' di ka ca naje kei ddang. —2 Timothée 3:16

Makarya, kere pet te ka kejer ka an maktub tame ná, ka kejer wei gela deng, weikere 'ka ne haienge deng de kusà ddangwa, weikere 'ka ne laoenge deng de kuseda de maktub te de terde tár deng kei ddang, bang ya bbei ne kuseda e die deng ka ca Kuma perere bbei.

—Romekang 15:4

Ke sen kere te ka kejerde ka an maktub te de terde tár deng ddi ddangwa, wéie ku Kuma kwei pia ke sen ddi kei ddang.

—Matthieu 22:29b

Bedege te kubera im kang mbedeg ne ba bei ka kusi, ka té kúsi ne Kere te Kuma tei.

—Apocalypse 19:13

Base ku debe kà pet bbei ná Kere te Kuma tei ka kang. Kere teng deng mà de Kuma ddangwa, Kere teng deng ne Kuma keî ddang. Kere te Kuma tei deng ná hebel keme síkusi age mà ka anda.

—Jean 1:1, 14

Jésus gai ka ca Kuma kusi ba

Weica ne Kuma ne yene: Kura dda korálîe ne sag ka an kor ende kerang! Ka Jésus Christ teri deng kusepare ku Kuma kwei e oge geî ka mongelda weikere 'ka ne sena-ingé deng. —2 Corinthéenkang 4:6

Keme pena gwal Kuma de teri ndi ddi bbei; ama ne Kwani ku ker ker ku bei tem de Baai deng, bang ne ne ku ddege terdege sag ka cei kerang.

—Jean 1:18

Jésus ngat ne Kuma ye ba deng de kere

De ku tek ná Kuma ye kere be meidakang de kerge tár tár ddangwa, de kàlue ka' tár tár ddang, ama ne ka' 'anueyuekere ngat ne ba gai deng de cei bege. Ka an korwule ka' ma yender kaa ná, ba ye ba kere, ama ne Kwani ne gaire care ba. Bang deng ná ne ku Kuma se deng de tu kese ha ddangwa, hebeli ne kunang kà pet keî ddang. —Hébreukang 1:1, 2

MAKTUB TE KUMA TEI DE KERE TE SENDE TE DI DE TERI NÁ, SË KA BBANTEM LOE NE MEGA

Maktub te Kuma tei di kàdue wei gele hà

De wúe pena ngat ne keme e bure deng ddi bba, ama de kere tenten te 'an ka Kuma kobi ngat ne keme e bure deng. —Matthieu 4:4b

Maktub te Kuma tei ma jeb ka kerge hà

Kere teie ne la lampe te ma jeb ka tu gwaneng ddangwa, ne korálîe ku ma jeb ka kerge kong kei ddang. —Kera ka' Caa 119:105

Kere teie ne te ma sage kela terdege ddangwa, te ma be kang ka' deb cadege dage ternue ddang.
—Kera ka' Caa 119:130

Jésus ne ne wúe ku sei ka dane

On ne ne wúe ku gele ku sei ka dane age ka ca kese ha; ma wei wei ne ne dà wúe deng ná, ba e mùè de teri gag germeleng; wúe ku n e bi deng ná ne síkuseng ku n e oge be kang ka' ca kese ha weikere ka ne buru deng gela. —Jean 6:51

Jésus ne ne korálîe ku ca kese ha kege

Jésus sei ei kere te ddàng ye bege deng yene: On ne ne korálîe ku kang ka' ca kese ha kege; bang ku ne tabeng ná, ba e nine ka kor ende ddi, ba e habe korálîe ku gele deng kwei ei. —Jean 8:12

*Ireme kere te ka an Maktub te
Kuma tei ka kùsi ná, keme kùsi e
'ane dure ca*

Ama kà ku dde kùsi mîai dul ná,
ne ogekob ku Kumùekerteri kwei.
Ba ma irem keini ka kùsi ddale de
teba keî ddang. Bang ya bbei ne
ba di deng bbantem ma da ku ka
beseni ka kob ká. Yaii ma di kang
de kedere kwei ddangwa, semai
pia yale ddi keî ddang.

—Kera ka' Caa 1:2, 3

MAKTUB TE KUMA TEI YE BA KERE TE JÉSUS TEI

Ke ma tangu ka an maktub te
de terde tár deng wîa wîa, ke ma
kereb deng ke ne de gele ku gag
germeleng; ama maktub teng
deng ne ne te yue tu naje kong
ddang.

—Jean 5:39

*Kang ka' bei di tem sad 29
ná, Jésus e dduege yaie ndebô*

Ginge njang ka kùseng ma ku
on ne gi njang ka kusedege ya keî
ddang. On ne ne ndundu kusi
ddangwa, keng ne ne kebi ddang.
Keme kwen kwen ne ne gi njang
ka kùseng ddangwa, on ne gi
njang ka bang kùsi keî ddang ná,
ba e yaie deng beja; weica ma ne
base on ná ke seter ku lue kàne
pena ddi bba.

—Jean 15:4a, 5

Ba sei ei tue de Moïse de ka' 'an-
ueyuekere pet dur bege deng de tu
kere pet te ka an maktub te de ter-
de tár deng te gese ka cei.

—Luc 24:27

Ai Kumùekerteri, kere teie di kang ka dane, te di kerterde germeleng. Kere teie ture ku nger ná ne kere te sende ddangwa, ogekob kaie pet ka' di ka ca naje deng ná, ne ka' e die kerterdege.

—Kera ka' Caa 119:89, 160

Hane haie dde bïi gengel bei dage, ama kere te Kuma hà tei di gag germeleng. —Esaïe 40:8

Ama ogekob deng ná kere te ka kang pena pïa e wuje ddi.

—Jean 10:35b

Kor ku dane de kese ne ken ddi bbei ná, kà ka' ddê ddê ka' ka ceb-ge ka ca lettre ku gese ka ca ogekob deng ná e jebe kob ddi gag

ddue kà pet ere bbane ddab.

—Matthieu 5:18b

Kela ka ca kese ha bban hebele kere te ka an Maktub te Kuma tei ddàng ddi

Dda deba kere te ddàng ka ca kere tei ddi, yawei ba ne ddulaie gwalie deng ne keme ku pie.

—Kere ka' Gwese 30:6

Keme kwen kwen ne ne saï kere te ka an maktub ta te gese ka ca kà ka' e 'anue lue bbei ná, . . . Kuma e nari kor mùe ka an nà te ka sere de terde tár deng . . . ka kar kere te ka kejer ka an maktub ta deng. —Apocalypse 22:19a

Keme ku keî gele ná, e teîe kusi.

—Kere ka' Gwese 13:13a

Weica bang ná, Baang ma le deng loecang, weica n deb gele kong cang peleng be temar de càng ei. N bbanter wei ddui bege ddangwa, n bbanter wei gere habi karge bbei ddang. —Jean 10:17, 18a

Jésus sei debi kang yene: Ma kang ka' ka caie ne ne age bie kob ku oge deng ka cang ddi ná, ge seter ku e lue deng kàne pena de caie ddi ddang. —Jean 19:11a

Ma on ne tage Baang wei ba ne gwia de beng tuwel ka' ka'gwie ka' dane gware kargi sue ka nga dù ná, së ke kereb ba ne e base ku gwige ga. Ma ne e 'ane lue makarya ná, së loe ne me ne kere te ka an

maktub te de terde tár deng e ere deng bbane ddab ga.

—Matthieu 26:53, 54

Ama Kuma ye be ka' 'aneyueke-re kai tame yene: Ka e gele Christ kong teri, jogjog nga keini er bban ddab ddè. —Kàlue Ka'gwie Kage 3:18

Bang deng ná, ke eii bei ka kela ka' telî kebdege, ke bbari dane ka ca datangele ka kar kerge ku Kuma ku sene kà pet ka' e 'anue lue deng gese ka kùsi ca tame cek cek. —Kàlue Ka'Gwie Kage 2:23

Ne Kumùekerteri kobi wei tege-ri de geleter, weikere ba ne hebela ne kà wale kubera wei sìa.

—Esaïe 53:10a

32 MÚE TE JÉSUS TEI NÁ, KA'DURE TU NAJE YE KEINI

Ka sei bbar kela káne ka' kùie sue dane di tem, kune pena ka kebi ker bá ddangwa, kune pena ka kebi ker gula ya keí ddang. Makarya dde deng de kere te ka kejer ka an maktub te de terde tár er bban ddab yene: Ka urai tem de kela ka' lue teli. —Marc 15:27, 28

Ya wa asgarkang sei age kang pi bang ku ka bbari tem de Jésus deng gwani ddangwa, ka sei pi deng de kulemai ku ddàng deng kwei ya keí ddang. Kor ku ka ndar age ka Jésus kusi, pengbbei ka gwali ba ne má ddè ná, ka pii gwani ddi; ama asgar kune pena sei jebi hargi de sie, ka kor bang nga dû kubera de ká sei ma 'anu.

... Maktub te de terde tár deng ye kor ku ddàng pengbbei yene: Bang ku ka jebi hargi de sie deng ná, ka e gwali.

—Jean 19:32-37

Jésus ken cam de temi dane pelele pengbbei ba sei sel kobi... kese sei ma yège gem gem ddangwa, ase ka' gemeng sei ma kaiu keí ddang. Gware ku wéie ku bùe ka asgar kes tamdege de kang ka' gi di tem wei ngwame Jésus deng, kor ku ka sei gwal kese ku ma yège gem gem deng de kà ka' 'anu le ná, ka sei má gwagege de laje, ka yene: Loeteri ei, keme ha deng ne Kuma Kwani ei!

—Matthieu 27:50-51, 54

Kuma 'an di ka kamá ddei ba pur deng de gage ku temar kore ka kusi, weica temar bbanter ku imi de wéie kore ddab ddab ddi. Jésus deng ná Kuma 'an di ka kamá, nang pet ne ka'dure tu naje kai. —Kàlue Ka'Gwie Kage 2:24, 32

N má ddè, ama gwal, n mà de tereng kertereng germeleng. Kerle ka' Temar kare, de ka' Kamá kai keî ddang ka kebeng.

—Apocalypse 1:18

Ma ku kare ka' ka yaige ne kubera de síkuse ka' sei ka ka'yaige kusege ya ná, bang pîa ei kusi makarya ddang, weikere de mûe tei

te ba má deng ne ba wuje deng de bang ku de wéie ku temar kore ka kebi, ne kukwarenge deng ddangwa, wei udere deng de kang ka' ba saruge de laje ku ka ma laje deng de temar keî ddang.

—Hébreukang 2:14, 15

Weica jogjog ná, Kunangda Jésus Christ ku age ná, ba dde deng de labe deng keini 'an deng di kumá ju ddè, ba deb wuje ka ca temar ddangwa, dde kela terdege sag deng ka ca gele ddangwa, de ka ca mûe kege ku ka e mûe deng ddegel de ddegel gag germeleng ka kar kere te kura deng ddang.

—2 Timothée 1:10

Ya nga, n ir ka kob 'ya ma nai;
 keme ne ne ddengeleng nueng
 hang deng de kob 'ya beng ná, n e
 mie habi ka an 'ya ddangwa, n e
 dùe di kà ddangwa, bang pia e dùe
 deng ya kei ddang.

—Apocalypse 3:20

Bang ku le kà ddi, ama ba se
 sebi ka ca bang ku dure kere ka ca
 ka'jebe Kuma bbal ná, sebe kwei
 ku ba se deng ngat ne Kuma gwali
 deng ne ku kere dur ka cei beii tem
 de Kuma.

—Romekang 4:5

Ange Tène ku Kusebur. . . . Ula-
 nge yaná ke e onge ei, weikere tu
 kusemia kege ne 'an deng dura
 njeret.

—Jean 20:22b; 16:24b

Ma ne de kobie ne ge ne ya deng
 ne Jésus ne ne Kunang ddangwa,
 'ane ku Kuma 'an di ka kamá, ka
 mongelie ge ne be sende ka ca
 ddang ná, ge e bure deng ei.

—Romekang 10:9

Bang ku ne leloeca baai ddosë ii
 ne duleng ná, bang ne kong ddi
 ddang . . . Jésus sei ye be ka'mba-
 rikang yene: Ma wei wei ne ne gei
 ku tabeng ná, kura dda ba kia kusi
 age deng de datangele kwei
 tabeng deng. Weica wei wei ne ma
 gei ku bure gele kwei ná, ba e debi
 cang, ama wei wei ne ne deb gele
 kwei cang weicang ná, së ne kà
 habe meini ne ku bang ga.

—Matthieu 10:37a; 16:24, 25

Ya wa tu naje ku ba dur deng ne nga: Kuma ba gele ku gag germe-leng, gele deng ná ka Kwani kusi ei. Bang ku ne gi de Kware deng njang ná ba gi ka an gele njang ei; ama bang ku ne gi de Kuma Kwa-ni njang ddi ná, bang pia de gele ddi kei ddang. —1 Jean 5:11, 12

N bbar kuseng tem de Christ; ma on ne mà de tereng ná, ne on ddi bba, ne Christ ku mà de teri ka kùseng; ma on ne mà de tereng de sìkuseng jogjog pia, sebeng ku n se ka ca Kuma Kwani ngat ne n mà de tereng. —Galatekang 2:20a

Loeteri ei, on ku bei tem de Jésus Christ ná, Tène ku gele

deng le deng de kerge kwei ka kùseng wuje deng de ogekob ku sìa kwei ddangwa de ku temar kore kei ddang. —Romekang 8:2

Ma keme ne ne bei tem de Christ ná, ba ne keme debe ku herua bba. Kà ddegeldege ka' tek saï ddè, ya wa, kà pet hebel ne kà ka' herua bba. —2 Corinthekang 5:17

Ka yaige herua ei, ama de keme kasi ku e teiye ya ddi, ama de kase ku e die kerteri ne kere te Kuma tei te mà de terde kerterde. Ma ku kuba ku sìe keini ne ma le kare ul ya ná, kura ddange kere te sende keinde lage makarya ddang, weikere ke ne uber deng tame tame ka ca bure. —1 Pierre 1:23; 2:2

Ba ne kware manege baadege ddangwa, ba ne ku ma kereb de kande ka' waam ddang. Ne Kuma ku mà ka kor kwei ku di de teri tár deng.

—Kera ka' Caa 68:6

Ai Kumùekerteri, pet makarya pîa ge ne baada. Nang pet ne bul ku gare degele. Geng ngat ne ku gara. Nang pet ne gwie kweie ku lue de kebie. Geng Kumùekerteri ne baada. Geng ne ku tiba de ku nadi tek.

—Esaïe 64:7; 63:16b

Pengbbei ka kor ku ka ye bege yene: Ke ne kela kang ddi ná, ka e súe tógege ne: Kuma ku mùe de teri kani!

—Osée 1:10b

Yaná, keng ka' ne ka'telî bbei ne ke ne sen wei be kandege kàlabe

ka' kura ná, së Baadege ku mà dane deng së ba e be kang ka' ma uli kà ka' kura deng dule ddi ga ... Yaná ulange Kuma makarya: Baada, geng ku mà ka dane, kura dda kúsie di de teri tár.

—Matthieu 7:11; 6:9

Ya bbei ne n e imege ka kuseng. N e die ne Baadege ddangwa, keng pîa e die ne kaneng ka' bangere de kaneng ka' kande ya ddang. Kunang ku nang wéie ne ye ya.

—2 Corinthé 6:17b, 18

Kela pet ka' Tène ku Kuma kwei ma bàge tamdege ná, kang ne ne Kuma kani ei.

—Rome 8:14

Jésus sei debi kang yene: On ne ne kerge, de kere te sende, de gele keî ddang. Ma keme kwen kwen ne ne age de kerge ku kuseng ddi ná, ba e 'ane ka Baang kusi ddi ddang. Ma ke ne seneng ná, ke e sene deng de Baang keî ddang; jogjog nga gag ná ke seni ddè ddangwa, ke gwali ddè keî ddang. Ma keme kwen kwen ne ne ma le-loecang ná, ba e ame ka ca kere tong gerere ei, Baang pîa e lueloe-cei ddua na di tem e gebe ka kusi, na e müe di deng tem keî ddang.

—Jean 14:6, 7, 23b

Kuma sei gwi Kwani . . . weikere 'ka ne hebelange deng ne kani ya keî ddang. Kuma gwi Tène ku

Kwani kwei ka mongelda weica 'ka ne kani, ya bbei ne ba ma ye deng ne: Abba, Baang! Makarya ná ge ne gwaîe ddi bba, ge ne kware ku kûsi ei weica ma ge ne kware ku kûsi ná, labe ku Kuma kwei lam ne ma im di ka ca kà kai pet ddang. —Galatekang 4:4-7; 3:26

Ama kela kan kan ka' imi ka kusege be deng de sende ka ca bang kûsi ná, ba ei bege wéie wei ka ne hebela deng ne Kuma kani.

—Jean 1:12

Ma keme pena ka andege ne ne le sîa ná, ku magere ter kere hà mà ka Baa deng kusi ddè; bang deng ná ne Jésus Christ ku kusekura deng.

—1 Jean 2:1b

38 JÉSUS BA LUELOECA DDANGWA, DE KUSEMÍA DDANGWA, DE KÙSE JALE BBELENG KEÎ DDANG

Bang ku lueloeca ne gi ka mongeli njang ná, bang pîa gi ka Kuma kùsi ddangwa, Kuma pîa gi ka kùsi keî ddang. —1 Jean 4:16b

Lange kusekura be kusege ddangwa, kerebenge keindege be kusege ddangwa, ma ku Kuma ne dde kùsi bur mbet ka ca kàlue kage wei Christ cei ya ná, keng pîa lange be kusege makarya keî ddang. —Ephèsekang 4:32

'Ka deng ka' sebda ku'ka senge ne 'ka hebelenge ne ka' kere dur ka cada beia tem de Kuma. Kunangda Jésus Christ ne beia tem de Kuma. —Romekang 5:1

Bang ya bbei ne ma ke ne ma leloeca kusege ná, kela pet e sene deng geou keng ne ne ka'mbareng-kang ei. —Jean 13:35

Tène ku Kusebur yaii ne nga: Lueloeaca, de kusemía, de jale bbeleng .... —Galatekang 5:22a

Ge e geleng kerge ku bure ddangwa, ka tamie ná kusemía eî kor kang njebed njebed ddangwa.

—Kera ka' Caa 16:11a

N ddege se de jale bbeleng, ne jale bbeleng kong ne n bege bba, ne ku ca kese ha kwei ne n bege ddi. Ddange seliadege dura buged ddi ddangwa, dda lajenge ddi keî ddang. —Jean 14:27

Ma Tène ku bang ku 'an de Jésus Christ ka kamá deng kwei ne ne ka kùsedege ná, bang ku 'an de Jésus Christ ka kamá deng e bure síkusege ku temar deng ka kar Tène kwei ku le ná ka kuse-dege.

—Romekang 8:11

Kuma 'an de Kunang ka kamá; bang píá e 'ane da ka kamá de wéie kwei ddang.

—1 Corinthekang 6:14

Keme pena ngat ne temar sei bà deng ma dè deng ka ca kor, ma-karya ddang de keme pena ngat ne kela e 'anue deng ka kamá kei ddang. Ma ku kela pet ne ma má ka tu Adam ya, yaná, kang pet ka'

bei tem sad de Christ píá e bure ya kei ddang. Wei wei píá de kerge kwei: Christ ne ku ca tame kege bbei ne kang ka' ne kai ná, e 'anue ka teba te gebe tei.

—1 Corinthekang 15:21-23

Gwal kà ku Baang gese ka kùsi deng ne nga: wei wei ne ne gwal Kware deng ne ne se sebi ka cei ná, ba e habe deng de gele ku gag germeleng; on píá e 'ane di ka kamá ka teba te oge ngwat deng ddang.

—Jean 6:40

Weica n mà de tereng, keng píá e mùé de terdege kei ddang.

—Jean 14:19b

40 BURE KU GWAME DENG DDA YANGE BBEI BBEI KA CA DDI

Keme ku ne hager ka ca ogekob
ku Moïse kwei deng ná, ba má
base kerebe keinde ka kar kere te
ka'yue tu naje tege sue ddosë sab.
Ma ne di makarya ná, së keme ku
dderu Kuma Kwani de tu gwani
ddangwa, gwal deng de kubera ku
kob ku oge ku hebeli ne ku kusi áli
caderi deng ne kà ddi ddangwa,
ddabí deng de Tène ku labe deng
keí ddang ná, së ke kereb wuje ku
e bui cei ne e dule ka ca tame deng
mbac mbac ddi ga.

—Hébreukang 10:28, 29

Bang ku ne keíeng mer jebeng
deng bbal ddangwa ne eí deng de
kere tong te yue ddi ddang ná,
kere te n dur teng ngat ne e hebele

lue saria ka cei ka teba te oge
ngwat teng deng. —Jean 12:48

Weica bang ná n ye bege yene:
Ke e múe ka an sîange kage, weica
ke ne be sende ka cang on ne ne
bang ddi ná, ke e múe ka an sîange
kage ei ddang. —Jean 8:24

Keng ka'buangkang n ye bege
mbagsag, dda senderenge kang
ka' bbanter dere sîkusege ddi,
ama karge kwei ka seter wei lue
dege kâne pena ddi bba. N e gelge
bang ku bbanter ku ke e senderai.
Ke e sendera bang ku kor ku ba e
derge ddè ná, ba de wéie wei debge
ka géhenne; O-O ne bang ngat ne
ke e senderai ei! —Luc 12:4, 5

Weica ba gese teba te ba e lue saria ku ka ca naje ka ca kela pet ka ca kese ha, keme ku e lue saria deng pîa ba gesi njang ddè ddang. Kemde deng ná Kuma 'an di ka kamá wei ddue kela pet ne sena ti na keî ddang.

—Kàlue Ka'Gwie Kage 17:31

Kware Baai deng ná e lue saria ka ca keme pena ddi, ama ba eî keini pet bei ka Kware deng kebi bba, weikere kela pet ne deba deng de kúsetóge ka ca Kware deng, ma ku ka ne ma deb kúsetóge ka ca Baai deng ya.

—Jean 5:22, 23a

Weica ne meme pîa ndet 'ka deng pet 'ka e irenge ka kor saria

ku Christ kwei, weikere wei wei pîa e habe kà ku gese ka ca kura ddosë ne telî ku ba le.

—2 Corinthekang 5:10

Teba te pena . . . Kuma e ddue Jésus Christ e lue saria be kela ka kar kàlue kage ka' di ka kor wuse ka kar kere te kura te n ye bege deng.

—Romekang 2:16a

Kunang Jésus e 'ane kumà ju ka dane; ba e súe de ka'gwie kai ka' dane ka' wéie 'ane deng ka an tua kelande, wei dale bà ka ca kang ka' sene Kuma ddi ddangwa, de ka ca kang ka' keî ku onge kere te kura te Kunangda Jésus tei ddang. —2 Thessaloniekang 1:7b, 8

42 KELA DEMDER KA' YE DE KOBDEGE YENE: KA NE SENI NÁ, KA NE KA' CHRIST KAI DDI EI

Ka yene: Ka ne sen Kuma, ama
de kàlue kage ne ka ma hebel deng
de kardege ei se bi. —Tite 1:16a

Wei wei ne ne de Tène ku Christ
kwei ddi ná, bang pîa ne ku Christ
kwei ddi ddang. —Romekang 8:9b

Kela kang sei dao kusege er ka
kusie. Ka sei ddengel kere deng ei,
ama ka lere ndi ddi, weica kere te
sua ngat ne ma 'an ka kobdege
ddangwa, kusedege wen de kà
keini keî ddang. —Ezéchiel 33:31b

Kela kaa deng ná de kobdege
ngat ne ka ma debeng deng de
kúsetoge ka cang, ama mongelde-

ge mari deng ndao bbei.

—Matthieu 15:8

Kela ka' ma téng yene: Kunang,
Kunang ná, ka e debe gwandege
ka an duena te dane pet ddi, ama
ne bang ku ma le Baang ku ka
dane deng kobi ngat. Ka teba teng
deng ná kela demder e tuneng yue
ne: Kunang, Kunang, së na ye tu
kere de kúsie ddi ga. Së na tei tène
ka' sîa de kúsie ddi ga. Së de kúsie
lam ne na le deng de kàtiêng
ddang ddi ga. Yaná n e gere debge
kang yue bege yuene: Keng ka'
teli, wadenge 'yule cet ka kuseng,
n senege ndi ddi bba.

—Matthieu 7:21-23

KELA KA' TABE JÉSUS KA' SENDE NÁ, KA SAOI KOBI TABI DENG

43

Ma 'ka ne ma amenge ka ca kob
ka' oge kai tabe deng ná, bang ya bbei
ne 'ka senenge geou 'ka ne seni-
nge ya ddang. —1 Jean 2:3

N e ddue Tène kong ongege ku-
sedege, pengbbei n e lue dege
dduge ke e tabe kob ka' oge kang
ddangwa, ame deng ka ca ogekob
kang wei luge deng kei ddang.

—Ezéchiel 36:27

Bang ya bbei ne ba hebel deng
ne ku kura kwei dur njeret se deng
de tu bure ku gag germeleng be
kang pet ka' lei kobi ddang.

—Hébreukang 5:9

'Ka deng ka' beinge tem de
Jésus Christ ná, 'ka deng ne kàde-

be ka' Kuma kai ka' ba sa wei lue
deng de kàlue ka' kura ka' Kuma
magerge tame ddè weikere 'ka ne
lange. —Ephèsekang 2:10

Loeteri ei, ma ke ne mà de terde-
ge weica sîkuse ná, ke e müe deng.
Ma ke ne ma tab ka kar Tène ku
Kuma kwei ma der deng de kàlue
ka' sîkuse kai deng ná, ke e müe
deng de gele. Gwaïe ku sîa kwei
deng dur ka cadege ddege ke hebel
deng ne gweinge ka' kàlue ka' di ka
ca naje kai. —Romekang 8:13; 6:18

Kura dda wei wei pîa ku ma té
Kunang kúsi ná ne age kusi cet ka
ca kàlue ka' di ka ca naje ddi deng
ddang. —2 Timothée 2:19b

KELA KA CA KESE HA MA IM KANG KA' MA TAB JÉSUS DE KÙSE ENDE

Ya wa, Baa deng leloecada, ba tá deng ne Kuma kani! Loeteri 'ka ne kani ei; ma kela ka ca kese ha ne sena 'ka ne kani ddi ná, ne weica ka seni ddi ddang. —1 Jean 3:1

Ma kang ka' ca kese ha ne imge de kùse ende ná, ke sen geou ka imeng on de kùse ende tame bba bbei ne ka imge keng de kùse ende bbei. Ma ke ne ka' ca kese ha ná, kang ka' ca kese ha e geige; ama ke ne ka' ca kese ha ddi bba, ne on ne turge ka an kang ka' ca kese ha, weica bang ná, kang ka' ca kese ha ma imge deng de kùse ende weica. Teba ma age kor ku wei wei pia ku derge, e kerebe deng yue ne:

Ba ne ma le be Kuma. Ka e súe lue dege makarya weica ka sen Baang ddi ddangwa, ka seneng ddi kei ddang. —Jean 15:18, 19; 16:2b, 3

De kàtertia demder bbei ne ndet 'ka e mienge deng ka an duena te Kuma tei bbei.

—Kàlue Ka'Gwie Kage 14:22b

Loeteri ei, kang pet ka' bei tem de Jésus Christ ka' ma pur kusege weikere kàlue kage ne bage tem de ka' Kuma kai ná, ka e habe ûa.

—2 Timothée 3:12

Ka e lue dege ûa ka ca kese ha ei, ama imange kusedege wia pejek weica n bi wéie ka ca kor ka ca kese ha deng ddè. —Jean 16:33b

KUMA BI TÀRE KÁNE BE KANG KA' KELA MA GELGE TERDEGE

45

Dda laje ddi, weica n gi die. Dda seliae dura buged ddi, weica On ne Kuma kweie. N e ujie bie de wéie. N e gedie de wéieng ku dule.

—Esaïe 41:10

Ma baang de yueng ne keieng ei se ná, geng Kumùekerteri ne e imeng se ka kusie.

—Kera ka' Oge 27:10

Weica bang ne 'ka bbanenge ter wei yuenge ne: Kunang ne ku ujeng ei, n e sendera kàne pena ddi, së me ne keme ende seter ku lue deng ga.

—Hébreukang 13:6

Ma ka ne ddabîge weica Christ kúsi ku ke eî ná ke mà ka an kusemîa ei; weica Tène ku Kuma kwei

ku ne Tène ku kusepare deng kèsege cadege ddang. —1 Pierre 4:14a

Weica Kumùekerteri e oge kobi be ka'gwie kai ka' dane, weikere ka ne ngwamie ka an kerge kaie pet ddang. Kor ku n ma er ka sar ku ende ku temar kore ná, n laje kàne ku sîa pena ddi, weica ge gi deng tem.

—Kera ka' Caa 91:11, 23:4a

Weica Christ ku ma mbera deng lam ná, ne meme pîa, n bbanter ku lue ei. Ka tu Jésus Christ ná, Ku-ma kong e pure kà orge kai ka' di ka kusi mbejeg mbejeg ka kor kusepare kwei e bege deng de kà ka' ma nalge.

—Philippekang 4:13, 19

Kà kwen kwen ku naage pîa ma naa debdegekang makarya ddang, ama bi wéie ka cadege ddi bba. Kuma ne kemde ei, ba seter ku e ddue kà ku ma naage e bie wéie ka cadege ddi. Kor ku kà naage ná, ba e bege wéidege ddangwa, ba e magere kerge weikere ke ne dula deng de ka ca kà ku ma naage deng ddang. —1 Corinthekang 10:13

Kura dda 'ka ndarenge gebe mera ddoj ka jem kaale labe ku Kuma kwei base sule, weikere ba ne kereba de keinda ba deng de labe wei uja deng ka ca kà ka' ma nala keî ddang. —Hébreukang 4:16

Ma 'ka ne ma ninenge ka an ko-

rálîe ma ku ba ne gi ka an korálîe deng ya ná, 'ka ma beinge kuseda di tem sad; yaná Kwani Jésus kuberaí ma dur sîa hà kélîi deng mbat mbat ddang. —1 Jean 1:7

Keng pîa makarya ddang, imange kusege ma kela temardege ya ka ca sîa, ke e gwale kusege ne kela ka' mà de terdege ka tu Jésus Christ weica Kuma ya ddang.

—Romekang 6:11

Bagenge ka Kuma ti kur kur. Jebenge Seidan bbal ba e gure bege ei. —Jacques 4:7

N im kere teie se ka kùseng weikere on ne la sîa jebie deng bbal ddi. —Kera ka' Caa 119:11

ULANGE KUMA DANE DANE, BANG YA BBEI NE KE E 47 BOGE TEM SAD DE KUMA KEGE

Mongeleng ye kere gese deng ka caie yene: Pedemi teri. Ai Kumùekerteri, n ma pedemie ei.

—Kera ka' Caa 27:8

Keng kela kang, senge sebdege ka cei korwule pena pena pet. Anenge de kerebe ku ka kusedege ka tami, weica Kuma ne kor hà ku wuse kusà kang. —Kera ka' Caa 62:9

Pulang, Kumùekerteri, n e pule ei, burang, pengbbei n e bure ei ddang. Weica geng ne ne ku n ma caaie. —Jérémie 17:14

Aberenge jemar ddangwa, ulange deng de Kuma dane dane ddang. Lange merci ka ca kà pet, weica bang ngat ne Kuma kobi

weica kang ka' mà ka tu Christ ne la. —1 Thessaloniekang 5:17, 18

Ma ke ne gia njang ka kùseng ddangwa, kere tong pîa ne gia njang ka kusedege keí ddang ná, kà kwen kwen ku ke e ule ná, ka e bege ei. —Jean 15:7

N pedem Kumùekerteri, pengbbei ba debeng kang. N laje usa deng teg teg, ama ba udereng kang. —Kera ka' Caa 34:5

Ma on ne wuse sîa se ka kùseng ná, Kumùekerteri e ddengeleng ddi. Kumùekerteri, dda kùsie bura mbet ka ca telî kang ka' demder, weikere kùsie ne tágé deng.

—Kera ka' Caa 66:18; 25:11

Weica Kunang de cei e gese kweini. Kumla ku ka' gwie ka' dane kege deng nui e tóge pelele ddangwa, wunde te Kuma tei e yue ddang ná, ba e súe ka dane gebe. Pengbbei kang ka' má ka tu Christ ná, ka e 'anue tame bbei, ne 'ka deng ka' gele ka' de terda ná, 'ka e súnge dege tem ka an mulalí ka pele dane wei calenge Kunang teri; makarya ná, 'ka e mùenge de Kunang jemar kerterda.

—1 Thessaloniekang 4:16, 17

Keng ka' n leloecadege ná, Ku-ma bi ba táre kaa ei, yaná, kura dda 'ka pelenge kà kan kan ka' ma dumé de síkusà ddangwa, de tène hà ya ddang. Kura dda 'ka sende-

range Kuma weikere kusebur hà kura kwei ne 'an dura deng njeret.
—2 Corinthekang 7:1

Kaneng ka' kereng, jogjog ná, ginge di njang bba, yaná kor ku ba e 'ane calala ná, 'ka e irenge ka tami kuseda e die deng ka ca kulemai kwac.
—1 Jean 2:28

Keng pia ya tem ddang, agenge cadege mbeng haienge deng de kusege bbejeg weica gebe ku Ku-nang kwei sir mera bba.

—Jacques 5:8

Keng pia, diange bure makarya kei ddang; weica keme Kwani deng e gebe ka an teba te ke sen ddi.
—Luc 12:40

DDA TÈNE KU KUSEBUR ANGIE KÙSIE TEB TEB

Kenange cadege, tâgenge kûa ka ca kebe ku n e cêbege deng. Ya wa, n e gaie ka ca kerebe kong bege, weikere ke ne sena deng de kere tong.

—Kere ka' Gwese 1:23

Hebelange kardege se be sîa kage, keng pena pena pet, bang ya bbei ne ka e luge baptême de Jésus Christ kúsi weikere ba ne dda deng de kùsi bera mbet ka ca sîange kage ya bbei ne ke e habe deng de Tène ku Kusebur ku Kuma gese ku bege bie ngat.

—Kàlue Ka'Gwie Kage 2:38b

Ddange kândundu herîage ddi, weica mesao de kusege

kûsege ka kerge bang, ama kura ddange Tène ku Kusebur ange kusedege teb teb.

—Ephèsekang 5:18

Weica ne Kuma ne ma le gwie ka kusedege ddege ke ne la makarya ddangwa, ba ddege kusege hamele kang wei lui deng deri gug ddangwa, base maîe de kusege ddang. —Philippekang 2:13

Së ke sen ddi ga, keng ne 'ya te müe te Kuma tei; Tène ku Kuma kwei pîa mà ka kusedege ddang. Ka kelge de kà ku dul kele yaná, agenge kusege de tène kege debange deng de kusepare ka ca Kuma.

—1 Corinthekang 3:16; 6:20

Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets.
World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA

MAKTUB TA KA BIE BIE BBA DI WEI KELE DDI

Read booklets online or by App

www.wmp-readonline.org

1523 Nangjere HKG